

# Helpt prostitueés vindt eigen werk leuk

## Hulpverleners moeten ook over de positieve kanten van het vak met hun klanten praten

door Toine van Corven

**TILBURG** – De helft van de vrouwen die in de prostitutie werken vinden hun vak leuk. Hulpverleners die met prostitueés te maken krijgen, zouden hen ook over de puke kanten van hun vak moeten praten vertellen. Als zij dat willen tenminste. Zo kan het ijs worden gebroken, waardoor beter aan problemen kan worden gewerkt.

Die suggestie doet R. Harvey, ex-prostituée en medewerkster van zelforganisatie van (ex)hoeren De Rode Draad. Zij was gisteren in Tilburg een van de deelnemers aan de studiedag. 'Prostituée, uw klant?', bestemd voor hulpverleners, mensen in de gezondheidszorg, ambtenaren en politiepersoneel. De contacten tussen hulpverleners en prostitueés, zo bleek, verlopen nog uiterst moeizaam, en dat ligt vaak aan beide partijen.

„Prostituées zijn niet graag klant“, spreekt R. Harvey uit eigen ervaring. Bij de politie maakte ze mee, dat ze samen met een vriendin aangifte ging doen van mishandeling en berooving, waarbij ze als prostitueés voistrekt niet serieus werden genomen.

„Anonieme aangifte bleek niet mogelijk, waardoor onze namen bij de dader terecht kwamen. We hebben vier uren op het bureau moeten doorbrengen en de geroofde 100 gulden kregen we niet terug, maar hielden ze op het bureau.“ En sinds de reorganisatie bij de politie is het er niet beter op geworden. „Voor de decentralisatie had je nog een centrale afdeling zedenzaken. Nu krijg je telkens iemand anders aan de balie.“ Het probleem is vooral dat hulpverleners en politiemensen een prostituée kennelijk niet zonder vooroordelen kunnen bejegenen. Harvey: „Je kunt met anderen niet over je werk praten.

Ze vragen dan: heb je iets met je vader meegemaakt; heb je het moeilijk gehad vroeger. Altijd moet je weer uitleggen waarom je in het vak terecht bent gekomen. En dan het beeld dat er van prostitueés bestaat: frigide, mannen-haatster, lesbisch... Prostitueés zijn daardoor vaak heel erg teruggetrokken, maar door dat isolement tegelijkertijd wel zelfredzaam. De vrouwen worden er sterk door. En zijn daardoor moeilijke hulpvraagsters.“

Een andere factor is dat veel prostitueés een betrekkelijk vrij bestaan leiden. „Je hebt als prostituée veel zelf in de hand. Je laat niet iedereen binnen; je bepaalt zelf wat je wilt doen; je bepaalt je eigen grenzen. Daardoor ontstaat ook een houding van: ik kan het zelf wel af. En dan denkt zo'n hulpverlener al gauw: nou, doe het dan ook maar zelf...“

Desondanks stappen prostitueés geregeld op hulpverleners af. „Vrouwen leiden vaak een dubbelleven. Je schermt een deel van jezelf af. Voor je kinderen, je ouders en ook voor jezelf. Je bent bezig de schijn op te houden

en dat is op een bepaald moment niet meer vol te houden. Dan stap je naar een hulpverlener. Maar uiteraard ook als je problemen hebt die niets, of zijdelings, met het vak te maken hebben. En als een vrouw dan zegt dat zij problemen heeft met haar verleden, dan moet een hulpverlener natuurlijk niet meteen zeggen: oh, daarom zit je in de prostitutie...“

Voor hulpverleners is het anderzijds niet eenvoudig om adequaat met prostitueés te werken. Soms betekent het op eieren lopen, bleek uit het verhaal van M. Langendijk, als 'teamsupervisor' werkzaam bij het Huiska-

mer aanloop project in Utrecht. Daar kunnen straatprostitueés in een omgebouwde vrachtauto terecht, bijvoorbeeld om even op verhaal te komen, te douchen of zich te laten onderzoeken door een arts.

„Natuurlijk willen we stimuleren, dat de vrouwen met condoom werken, maar dat moet je ook weer niet al te dringend benadrukken. Het gevolg daarvan kan namelijk zijn, dat de vrouwen er niet meer over durven beginnen, omdat ze bang zijn binnen de eigen groep geïsoleerd te raken.“ Ook A. de Graaf, medewerkster aan een netwerkproject voor hulpverle-

ning aan prostitueés in Eindhoven, schetste enige problemen waarmee hulpverleners te maken kunnen krijgen. Zoals met een ambtelijke muur van onbegrip, als het gaat om het voor elkaar krijgen van zaken als omscholing of een ziektekostenverzekering. De overheid zou de hulpverlening aan prostitueés beter (met subsidie) moeten honoreren, zodat een netwerk van gespecialiseerde hulpverleners van de grond kan komen. Onbegrip en wantrouwen zijn ook aan de kant van de hulpverleners de trefwoorden. De Graaf: „Prostituées durven tegenover een hulpverlener

vaak hun beroep niet te noemen, of houden informatie achter. Daardoor ontstaat een verwaierend verhaal. Er ontstaat een sfeertje van trekken en duwen en wantrouwen dat tot niets leidt. De vrouwen zijn bovendien vaak zelfbepalend. Dat komt voort uit het werk. Ze willen dan zelf het scenario van hun hulpvraag bepalen.“ Maar ook zijn er voorbeelden van meer triviale redenen, dat het niet altijd botert tussen de prostituée en haar hulpverlener. Zoals de wereldvreemde Eindhovense ambtenaar, die goed bedoeld een afspraak maakt. Om 9 uur 's ochtends...

Trouw  
24/11/95